

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/78/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818010590
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Antala
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3818010590.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Michala Antalu a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Petra Tótha v trestnej veci proti obžalovanému Z. O., nar. XX.XX.XXXX v G., okres G., trvale bytom X. XX, okres K., t. č. na slobode, pre trestný čin zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písm. a), písm. b) Tr. zákona, na verejnom zasadnutí konanom v Trenčíne dňa 05. mája 2020, prejednal odvolanie prokurátorky Okresnej prokuratúry Prievidza proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 11. februára 2019 pod sp. zn. 1T/116/2018 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku s a odvolanie prokurátorky z a m i e t a, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 11. februára 2019 pod sp. zn. 1T/116/2018 bol obžalovaný Z. O., nar. XX.XX.XXXX podľa § 285 písm. a) Tr. poriadku oslobodený spod obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Prievidza zo dňa 20. septembra 2018 pod č. k. 2Pv 314/17/3307-60, pre skutok právne kvalifikovaný ako trestný čin zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písm. a), písm. b) Tr. zákona, ktorý mal spáchať na tom skutkovom základe, že

v presne nezistenom čase v období približne od roku 2013 minimálne do mája 2016 v X., okres K., v dome číslo XX, opakovane v presne nezistených intervaloch, s výnimkou času, keď bol v zamestnaní, obviňoval svoju dcéru X. O., nar. XX.XX.XXXX, že sa kamaráti s neonacistami, čo nebola pravda, hovoril jej, že je najhoršia, nepúšťal ju von a keď predsa bola vonku, vytýkal jej, kde a s kým bola, sledoval ju, kontroloval jej facebookovú komunikáciu, v noci chodil za ňou do izby, kde si sadol na posteľ, zasvietil svetlo a celú noc jej rozprával, triasol ňou, kričal po nej, obviňoval ju zo všetkého, musela pred ním kľačať a ospravedlňovať sa aj za to, čo neurobila, podceňoval ju, znevažoval ju, ponižoval, vulgárne jej nadával, hovoril jej, že ju zabije, prehrabával sa v jej osobných veciach, v oblečení, čítal jej poznámky, chodil za ňou a zisťoval, čo robí, účelovo pred ňou citoval Bibliu, hovoril jej o činnosti imaginárnych síl a osôb, ktoré mu mali škodiť, vyčítal jej, že má priateľa, toto konanie vyvolávalo u nej depresie, úzkosť, strach z neho, odpor, potrebu vyhýbať sa mu, únikové správanie, ktoré vyvrcholilo útekom z domu a odsťahovaním sa, búšenie srdca, pričom poškodená nemôže zabudnúť na udalosti prežité s ním, máva sny o jeho správaní, trpí situačnými strachmi a jeho konanie jej spôsobilo psychické utrpenie a vnímala ho ako ťažké prikorie,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Citovaný rozsudok prvostupňového súdu nenadobudol právoplatnosť, pretože ho ihneď po jeho vyhlásení napadla prokurátorka Okresnej prokuratúry Prievidza v neprospech obžalovaného pre nesprávnosť výroku o oslobodení obžalovaného Z. O., t. j. výroku o vine a treste. Prokurátorka v písomnom odôvodnení odvolania poukázala na to, že prvostupňový súd rozhodol na základe nesprávneho posúdenia skutkových zistení a dostatočne sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie aj keď je potrebné priznať, že z častí výpovedí viacerých svedkov

vyplývalo, že poškodená si určité veci o sebe vymýšľala (onkologické ochorenie, znásilnenie, smrť brata) čím sa však zaoberali ale znalci z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie a odboru psychológie, ktorí dospeli k záveru, že výpoveď poškodenej je podľa ich záveru vierohodnou a že u poškodenej nebola zistená taká porucha, ktorá by preukazovala, že poškodená klame, ktorá je senzibilná, nezrelá a akcentovaná a bežne sa stáva, že takýto človek si vymýšľa. Prokurátorka ďalej poukázala na výpoveď svedkov S. I. (triedna učiteľka poškodenej) a S. N. (priateľ poškodenej) z ktorých vyplývalo, že na poškodenej boli pozorovateľné príznaky poruchy, poškodená sa sťažovala na otca, uvádzala že ju týra, že je agresívny a že má z neho strach a obdobne sa vyjadrovala aj pred L. I., učiteľkou K. spojenej školy P. E.. Poškodená S. N. hovorila, že obžalovaný jej odopieral spánok, chodil za ňou do izby, triasol ňou a rozprával jej „blbosti“, obviňoval ju, že sa spolčuje s nejakými ľuďmi, ktorí mu ubližujú. Na poškodenej si všimol známky psychického týrania s tým, že na druhej strane uviedol, že o určitých veciach mu klamala, ktoré neskôr dementovala s tým, že chcela byť zaujímavou. Prokurátorka ďalej poukázala na to, že zo záverov znaleckého skúmania duševného stavu obžalovaného vyplývalo, že u obžalovaného ide o akcentovanú osobnosť s črtami emočnej nestability a impulzivitu, so zníženou frustračnou toleranciou a so slabšou sebareguláciou správania sa v krízových situáciách, a to i v čase spáchania žalovaného skutku pri zabezpečovaní starostlivosti a výchovy poškodenej. Akcentovaná osobnosť je medzistupeň medzi normálnou a poruchovou osobnosťou. Obžalovaný bol opakovane hospitalizovaný v rôznych zariadeniach pre užívanie psychoaktívnych látok, vrátane heroínu a mal uložené ochranné ambulantné protitoxikomanické liečenie, pričom sa naposledy takto liečil do 14. novembra 2013, z čoho vyplýva, že to bolo ešte aj čase spáchania žalovaného skutku. Znalec K. Z. I., K.. na hlavnom pojednávaní „do očí“ obžalovanému povedal, že v správaní poškodenej a v jej tvrdeniach zohráva rolu on - obžalovaný. Prvostupňový súd však na jednej strane neuveril poškodenej, keď klamal o určitých okolnostiach, čo ale znalci vysvetlili a na strane druhej uveril obžalovanému, ktorý svojim doterajším spôsobom vedenia života ako dokazuje odpis z jeho registra trestov a výpis z evidencie priestupkov a znaleckých záverov ohľadom jeho duševného stavu, nereprezentuje jednoznačne človeka, ktorému sa dá veriť a preto jeho výpoveď prokurátorka považuje za nepravdivú a účelovú a rovnako tak svedeckú výpoveď jeho manželky F. X. O.. Aj napriek existencii zásady „in dubio pro reo, t. j. v pochybnostiach v prospech obvineného či obžalovaného“, ktorú prvostupňový súd aplikoval pri rozhodovaní, je prokurátorka presvedčená, že obžalovaný Z. O. žalovaný skutok spáchal. Preto navrhla, aby odvolací Krajský súd v Trenčíne podľa § 321 odsek 1 písm. b) Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a aby podľa § 322 odsek 1 Tr. poriadku vrátil vec okresnému súdu, aby ju znova prejednal a rozhodol.

Obžalovaný Z. O. sa k písomnému odôvodneniu odvolania prokurátorky do konania verejného zasadnutia odvolacieho súdu nevyjadril.

Z dvoch písomných podaní poškodenej X. O., adresovaných a dňa 17. apríla 2020 doručených Okresnej prokuratúry Prievidza, ktorá ich predložila odvolaciemu súdu vyplýva, že poškodená výslovne nesúhlasí s podaným odvolaním proti napadnutému rozsudku okresného súdu, s ktorým sa stotožňuje a žiada, aby prokurátorka odvolanie vzala späť, pretože nestotožňuje sa s tým, akým spôsobom bolo iniciované trestné stíhanie proti obžalovanému, keď ona osobne, bez poučenia vyšetrovateľom PZ nevedela, že svojim výsluchom na polícii podáva tým súčasne aj trestné oznámenie.

Prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu, ktoré sa konalo za splnenia všetkých procesných podmienok v rámci konečného návrhu, v súlade s písomným odôvodnením odvolania navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 odsek 1 písm. b) Tr. poriadku napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a aby podľa § 322 odsek 1 Tr. poriadku vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Obžalovaný Z. O. na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že vyjadrenia znalcov, na ktoré poukazovala prokurátorka v dôvodoch svojho odvolania, podľa jeho názoru nie sú rozhodujúce pre preukázanie toho, že sa žalovaný skutok a žalovaný trestný čin stal a že jeho páchatelom je on. Nepopiera, že v rodine boli konflikty a hádky medzi ním a poškodenou a jej priateľom ale nešlo o žiadne týranie z jeho strany a preto navrhol odvolanie prokurátorky ako nedôvodné podľa § 319 Tr. poriadku zamietnuť.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací na podklade odvolania prokurátorky, ktoré mu spolu so spisom bolo predložené dňa 17. júna 2019, na verejnom zasadnutí dňa 05. mája 2020, nezistiac dôvody

pre zamietnutie odvolania prokurátorky podľa § 316 odsek 1 Tr. poriadku a ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 odsek 3 Tr. poriadku, preskúmal postupom podľa § 317 odsek 1 Tr. poriadku zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku o oslobodení obžalovaného spod obžaloby (o vine a súvisiacom treste), ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Uvedeným postupom zistil, že odvolanie prokurátorky, hoci bolo podané oprávnenou osobou a včas, nie je dôvodné. Pritom nezistil chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Tr. poriadku.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že prvostupňový súd vykonal na hlavnom pojednávaní všetky potrebné a dostupné dôkazy v rozsahu nevyhnutnom na objasnenie skutkového stavu veci a tieto správne a to aj v súlade s existujúcou a neopomenuteľnou zásadou „in dubio pro reo, t. j. v pochybnostiach v prospech obžalovaného“, vyplývajúcou z ustanovenia § 2 odsek 4 Tr. poriadku vyhodnotil jednotlivo a v ich súhrne tak, ako mu ukladajú ustanovenia § 2 odsek 10 a 12 Tr. poriadku a dospel ku správnym skutkovým zisteniam i právnym záverom. Prvostupňový súd v súlade s ustanovením § 168 odsek 1 Tr. poriadku v odôvodnení napadnutého rozsudku podrobne a presvedčivo vysvetlil, o ktoré skutočnosti oprel svoje závery o oslobodení obžalovaného spod obžaloby. Jeho rozhodnutie je založené na starostlivom vyhodnení celého dokazovania a to spôsobom ako prikazuje ustanovenie § 2 odsek 12 Tr. poriadku. Úvahy a závery prvostupňového súdu založené na zásadách logického konania a uvažovania sú vecne správne a odvolací súd sa s nimi stotožňuje. Aj odvolací súd sa plne stotožňuje s tým, že hoci na hlavnom pojednávaní bolo vykonaných viacero dôkazov, v neprospech obžalovaného Z. O. však svedčil iba jediný dôkaz - svedecká výpoveď poškodenej X. O., nepodporený ani len nepriamo relevantne ani jedným, z ostatne vykonaných dôkazov a preto nemohol a nemôže byť takýto dôkaz dostatočným podkladom pre nepochybný záver o tom, že žalovaný skutok sa stal a že jeho páchatel' je potom obžalovaný navyše, ak existujú súčasne relevantné pochybnosti o vierohodnosti svedeckej výpovede poškodenej o skutkových okolnostiach. Z viacerých vykonaných dôkazov - výpovedí svedkov tak, ako na to v podrobnostiach poukázal súd prvého stupňa vyplynulo, že poškodená X. O. vo viacerých situáciách klamala o rôznych aj vážnych veciach a má teda sklony ku konfabuláciám a vymýšľaniu si, čo podporili aj závery znaleckého skúmania v tomto smere, z ktorého tiež vyplynul aj psychologický profil poškodenej ako osoby s egocentrizmom, s extrovertným temperamentom, senzitivou (vzťahovačnosťou), precitlivosťou a podozrievavosťou, so zvýšeným vnemom na podnety z vonka s tým, že všeobecná vierohodnosť poškodenej je znížená vzhľadom na to, že bolo preukázané, že poškodená si v minulosti vymýšľala. Nie je možné akceptovať odvolacie námietky prokurátorky v tom, že vierohodnosť svedeckej výpovede poškodenej má byť posudzovaná znalcom, pretože ide o otázku právnú a takéto oprávnenie má iba súd pri hodnotení vykonaných dôkazov. Je nepochybné a potvrdil to i sám obžalovaný v rámci svojho prednesu konečného návrhu pred odvolacím súdom, že existovali nezhody, hádky, napätie a konflikty medzi ňou a obžalovaným, ktorý sa snažil ako otec usmerňovať výchovu poškodenej viac-menej podľa svojich predstáv, ale bez preukázaného zlého úmyslu z jeho strany, čo poškodená odmietala (podľa názoru znalca to pociťovala obmedzujúco až ako príkorie) a poškodená to vyriešila tým, že odišla zo spoločnej domácnosti a začala bývať so svojim priateľom. Výpovede ostatných členov rodiny poškodenej - matka F. X. O., stará matka I. O., brat M. O.) okrem obžalovaného, ktorý bez relevantných rozporov vo svojej výpovedi poprel spáchanie žalovaného skutku, ani v najmenších detailoch nepodporili vierohodnosť tvrdení poškodenej o skutkových okolnostiach, práve naopak. K tomuto neprispeli ani ďalšie svedecké výpovede V. H., M. O., S. X. I., V. I. G., S. L. I., S. N. a O. Y. aj napriek tomu, že z niektorých výpovedí týchto svedkov vyplynulo, že sa poškodená mala pred nimi vyjadrovať o negatívnom správaní sa svojho otca obžalovaného voči nej. Ani závery viacerých znalcov v posudzovanej trestnej veci nie sú podporou toho, že sa žalovaný skutok stal. Nie je možné súhlasiť s odvolacími námietkami prokurátorky v tom, že obhajobné tvrdenia obžalovaného sú nepravdivé a účelové iba z dôvodov, že bol psychiatrický pacient, ktorý páchal trestnú a priestupkovú činnosť. Tieto skutočnosti nemôžu samé o sebe spôsobiť nevierohodnosť obhajobných tvrdení obžalovaného navyše v situácii, keď jeho obhajobné tvrdenia sú podporované viacerými ďalšími vykonanými dôkazmi. A už rozhodne treba odmietnuť závery prokurátorky v rámci odvolacích námietok o nepravdivosti a účelovosti výpovede manželky F. X. O., bez akýchkoľvek existujúcich dôkazov o nepravdivosti a účelovosti jej výpovede. V kontexte vykonaných všetkých dôkazov možno hodnotiť práve svedeckú výpoveď poškodenej ako účelovú, s poukazom na jej snahu vynútiť si od svojich rodičov prispievať na jej výživu po jej odchode zo spoločnej domácnosti s rodičmi a bratom, o čom svedčí komunikácia jej priateľa s rodičmi poškodenej a napokon aj občianskoprávne konanie na Okresnom súde Martin, v ktorom bol jej takýto návrh ale zamietnutý a v ktorom konaní bol tiež vypracovaný psychologický posudok na jej osobu, z ktorého ale vyplynuli

viaceré skutočnosti, ktoré podporujú nevierohodnosť svedeckej výpovede poškodenej v posudzovanej veci. Prvostupňový súd teda správne dospel k záveru, že za takéhoto procesného stavu neexistuje žiaden nepochybný priamy či nepriamy dôkaz, ktorý by bez akýchkoľvek rozumových pochybností a nezvratne preukazoval, že sa žalovaný skutok skutočne stal, pre ktorý je obžalovaný Z. O. stíhaný, čo po tom správne viedli prvostupňový súd k oslobodeniu obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Tr. poriadku.

Odvolačný súd po preskúmaní veci dospel k rovnakým skutkovým a právnym záverom ako súd prvého stupňa a osvojil si tiež dôvody a úvahy, ktorými okresný súd rozviedol a vysvetlil svoje zistenia a právne závery, preto odvolacie námietky prokurátora nepovažoval za dôvodné. Smerovali totiž vo svojej podstate len do hodnotenia vykonaného dokazovania, ktoré odvolateľ navrhol vyhodnotiť inak, než ako to urobil okresný súd. V tomto smere treba uviesť, že každý orgán trestného konania hodnotí vykonané dôkazy podľa § 2 odsek 12 Tr. poriadku v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov a podľa vlastného vnútorného presvedčenia. Odvolací súd nemôže preto vstupovať do tohto hodnotenia dôkazov a nariadiť súdu nižšieho stupňa k akým záverom má dospieť. Na základe týchto úvah možno potom vysloviť, že ak prvostupňový súd dospeje k určitému záveru a tento záver je výsledkom logického konania a uvažovania, nemožno mu potom vytknúť žiadne pochybenie. Tak je tomu aj v posudzovanej veci. Ako už bolo uvedené, prvostupňový súd v napadnutom rozsudku sa starostlivo a dôsledne zaoberal všetkými vo veci vykonanými dôkazmi a tieto správne vyhodnotil podľa zásad uvedených v ustanovení § 2 odsek 12 Tr. poriadku. Jeho rozhodnutie je takto správne a v súlade so zákonom, lebo má oporu vo vykonanom dokazovaní.

Vzhľadom na už uvedené dôvody aj s prihliadnutím na prezentovaný postoj samotnej poškodenej v jej písomných podaniach okresnej prokuratúry po vyhlásení napadnutého rozsudku odvolací súd nepovažoval odvolanie prokurátorky za dôvodné, preto ho podľa § 319 Tr. poriadku zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.